

BIULETYN

CZYTELNIJA
REGIONALNA
489

SOLIDARNOŚĆ

NSZZ "SOLIDARNOŚĆ" ZIEMIA RADOMSKA 23.09.2000 r.

Z REGIONU

Uwaga Komisje Zakładowe!

Zarząd Regionu informuje, że spotkanie przewodniczących Komisji Zakładowych z ZR odbędzie się 29 września br. w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych przy ul. 25 Czerwca w Radomiu. Początek spotkania godz. 10.00.

Informacja

Uwaga! Sekretarz ZR prosi Komisje Zakładowe o jak najszybsze wypełnienie i złożenie w ZR "Ankiety informacyjnych Komisji Krajowej".

Uroczystości upamiętniające powstanie NSZZ "Solidarność" – Radom, 24.09.2000 r.

Obchody zorganizował Zarząd Regionu NSZZ "Solidarność" Ziemia Radomska. Do udziału zaproszono wszystkich byłych członków Zarządów Regionu Ziemia

Radomska, członków komisji rewizyjnych oraz obecnych członków i sympatyków "Solidarności". Kulminacyjnymi punktami uroczystości były - msza św. upamiętniająca powstanie NSZZ "Solidarność", którą odprawił w Katedrze Radomskiej o godzinie 18.00 Ks. Biskup Ordynariusz Diecezji Radomskiej Jan Chrapek, a po niej odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej posadowionej na kamieniu ustawionym przed siedzibą ZR. Potem odbyło się spotkanie w budynku ZR.

□ **Poświęcenie Krzyża Katyńskiego** – Lipsko, 24.09.2000 r.

Uroczystości odbyły się na cmentarzu parafialnym w Lipsku z inicjatywy lokalnych środowisk niepodległościowych - w tym TKK NSZZ "Solidarność" Lipsko. Wzięła w nich udział także delegacja ZR – senator Zdzisław Maszkiewicz oraz wiceprzewodniczący Zbigniew Dziubasik.

Interwencje

(wybrane z prac Komisji Interwencji ZR)

- **20.09. Marek Małysa i Jan Kupiec** z KI odbyli spotkanie w firmie Instalex Biiiox w Pionkach. Jego celem było sprawdzenie dokumentów prowadzonego tam sporu zbiorowego, gdyż pracodawca twierdził, iż trwający właśnie strajk załogi jest nielegalny i groził dyscyplinarnym zwolnieniem strajkujących. Po zapoznaniu się dokumentami przedstawiciele KI stwierdzili jednoznacznie, że o nielegalności strajku nie może być mowy. Z zebranych informacji wynika też, iż do takiego wniosku doszedł właściciel firmy i zaczął wycofywać się ze swoich pogroźek.

Głównym postulatem strajkujących jest wypłacenie zaległych poborów. Zakład ma też dług wobec funduszu socjalnego, w sferze świadczeń BHP oraz nie opłaca składek na ZUS.

Możliwe jest ogłoszenie upadłości spółki – odpowiedni wniosek jest już złożony w sądzie i czeka na rozpatrzenie. Łączna kwota zadłużenia przekroczyła już wartość przedsiębiorstwa.

Koleżance
Małgorzacie Godzińskiej
Najserdeczniejsze wyrazy głębokiego
współczucia

Z powodu śmierci

Mamy

Składają

Senator Zdzisław Maszkiewicz

Zarząd Regionu NSZZ "Solidarność"

Ziemia Radomska

Pracownicy Zarządu Regionu NSZZ "Solidarność"

Ziemia Radomska

Kalendarium
NSZZ „Solidarność”
1980-1981

1980

1 LIPCA - z powodu podwyżek cen mięsa i wędlin w zakładach Ursusa, Sanoka i Tarnowa wybuchły strajki. Przez następne tygodnie fala strajków obiega całą Polskę.

14 SIERPNIA - zaczyna się strajk w Stoczni Gdańskiej im. Lenina. Robotnicy domagają się powrotu do pracy Anny Walentynowicz i Lecha Wałęsy. Następnego dnia strajk rozszerza się na inne zakłady Trójmiasta.

16 SIERPNIA - komitet strajkowy stoczni dogadał się z dyrekcją zakładu. Delegaci z innych przedsiębiorstw nalegali, by był kontynuowany strajk solidarnościowy. W nocy utworzony został Międzyzakładowy Komitet Strajkowy.

17 SIERPNIA - MKS sformułował listę 21 postulatów strajkujących załóg Wybrzeża. Następnego dnia do protestu przyłącza się Szczecin.

22 SIERPNIA - do stoczni przybyli Bronisław Geremek i Tadeusz Mazowiecki, którzy zajęli się tworzeniem komisji ekspertów. Komisja miała pomagać robotnikom w rozmowach z rządem. W kolejnych dniach wybuchają strajki w Krakowie, Warszawie, Poznaniu, Łodzi i innych miastach.

30 SIERPNIA - strona rządowa godzi się na utworzenie niezależnych, samorządnych związków zawodowych.

➤ **- 20.09. Marek Małyśa i Jan Kupiec** z KI rozmawiali z przewodniczącą KZ w ZOZ Pionki. Tematem spotkania była sytuacja związku po przekształceniach własnościowych w ZOZ. Ustalono tryb dalszego działania związku.

Nie odbyła się natomiast rozmowa z dyrektorem ZOZ p. Aleksandrem Gawlikiem nt. przydzielenia KZ nowego lokalu związkowego (poprzedni został odebrany na rzecz Poradni Specjalistycznych) oraz sytuacji przewodniczącej związku. Poczynania dyrekcji ZOZ noszą znamiona rażącego łamania ustawy o związkach zawodowych, dlatego Komisja Interwencji rozważa możliwość wystąpienia w stosownym momencie na drogę sądową.

- 21.09. Jan Kupiec uczestniczył w kolejnej, siódmej rozprawie przed Sądem Pracy w Radomiu przeciwko Izbie Przemysłowo-Handlowej Ziemi Radomskiej z powództwa pracownicy tej Izby o wypłatę odszkodowania i należności za godziny nadliczbowe. Sąd odroczył sprawę do 24.10.2000r.

- 21.09. Jan Kupiec uczestniczył w kolejnej, piątej rozprawie przed Sądem Pracy w Radomiu przeciwko Przedsiębiorstwu Usług Porządkowych "Megi" z powództwa pracowników tej firmy o przywrócenie do pracy. Sąd odroczył sprawę do 12.10.2000 r.

□ **Instytut Pamięci Narodowej przejmuje śledztwo w sprawie "ścieżek zdrowia"**.

Witold Kulesza, prezes IPN zapowiedział w ubiegłym tygodniu, że kierowana przez niego placówka zajmie się ściganiem działających funkcjonariuszy MO i SB w trakcie wydarzeń Czerwca '76. Uznał bowiem te działania za zbrodnie

komunistyczne, a więc przestępstwa podlegające zakresowi pracy IPN. Akta postępowania zostaną przesłane z radomskiej Prokuratury rejonowej do IPN już na początku października. Przypomnijmy, że śledztwo prowadzone przez tę prokuraturę przez 4 lata zostało umorzono ze względu na "niemożliwość ustalenia nazwisk funkcjonariuszy MO biorących udział w zajściach" i "przedawnienie ich czynów".

Dzięki przejęciu sprawy przez IPN, a na mocy "Ustawy o IPN", sprawa ta przedawni się dopiero w 2010.

□ **XVIII Ogólnopolska Pielgrzymka Ludzi Pracy** Jasna Góra, 16-17 września 2000 r.

Ponad 1000 związkowców z naszego Regionu (w tym delegacja ZR) wzięło udział w XVIII Pielgrzymce Ludzi Pracy. Uczestniczyli m.in. w mszy św. na Szczycie, Apelu Jasnogórski, Drodze Krzyżowej mszy św. w bazylice, a potem w całonocnym czuwaniu przed Cudownym Obrazem Matki Boskiej oraz wykładach ks. prof. dr hab. Waldemara Słomki i prof. dr hab. Marka Ziółkowskiego

□ **Uroczystości XX-lecia NSZZ "Solidarność"** - Warka, 10.09.2000 r.

10 września odbyły się w Warce uroczystości związane z 20-tą rocznicą powstania NSZZ "Solidarność". Zapoczątkowała je msza św. w intencji członków Związku i ich rodzin odprawiona przez ks. Zenona Tomczaka z parafii MB Szkaplerznej w Warce.

We mszy uczestniczyli m.in. senator Zdzisław Maszkiewicz – przewodniczący ZR, skarbnik ZR Kazimierz Staszewski, sekretarz ZR Jan Skowroński, delegacja Regionalnej Dyrekcji Lasów Pań-

➤ stwowych w Radomiu oraz związkowcy i sympatycy związku z terenu Warki.

W uroczystości wzięli też autorzy projektu oraz wykonawcy rzeźby -Epitafium Sługi Bożego ks. Jerzego Popiełuszki, które znajduje się na frontonie kościoła MB Szkaplerznej w Warce.

Msza św. odbyła się w asyście pocztów sztandarowych: ZR NSZZ "Solidarność" Ziemia Radomska, Sługi Bożego ks. Jerzego Popiełuszki z Kość. Św. Stanisława Kostki w Warszawie, RDLP w Radomiu, MKK NSZZ "S" Lasów Państwowych w Radomiu, TTK NSZZ "S" Pionki, TTK NSZZ "S" Warka.

Po mszy św. została odmówiona modlitwa przy Epitafium Sługi Bożego ks. Jerzego Popiełuszki o jego rychłą beatyfikację, a potem delegacje złożyły tam kwiaty oddając hołd kapelanowi "Solidarności". Po uroczystościach w Ośrodku Kultury, Sportu i Wypoczynku w Warce otwarto wystawę "XX lat NSZZ "Solidarność" zorganizowana przez TTK Warka. Autorami ekspozycji są Maria i Andrzej Gutowie we współpracy z Barbarą Maluch i Grażyną Jagielto.

Organizatorzy wystawy dziękują wszystkim tym, którzy przyczynili się do jej powstania, m.in. KZ Browary Warka, OKSiW Warka, MK Warka, Danko Laski, FUM Warka, Steinhauser Warka.

Co zabrał Ci Prezydent Kwaśniewski?

...MIESZKANIA!

• Mieszkanie zakładowe, w którym mieszkasz, mogło być Twoje

- **NIE BĘDZIE**

• Mieszkanie spółdzielcze lokatorskie mogło być Twoje

- **NIE BĘDZIE**

• Mieszkanie komunalne, w którym mieszkasz, mogło być Twoje

- **NIE BĘDZIE**

• Mieszkanie spółdzielcze własnościowe, które wydaje Ci się, że jest Twoje, a jest nadal własnością spółdzielni, a mogło być naprawdę Twoje

- **NIE BĘDZIE**

• Jeśli jesteś żołnierzem lub policjantem, lub członkiem ich rodzin, mieszkanie, w którym mieszkasz, mogło być Twoje

- **NIE BĘDZIE**

• Jeśli byłeś pracownikiem PGR-u i odarto Cię ze wszystkiego, mieszkanie, w którym mieszkasz, i działka warzywna mogły być Twoje

- **NIE BĘDĄ**

• Grunt pod domem, w którym mieszkasz, mógł być Twoją współwłasnością

- **NIE BĘDZIE**

6 MILIONÓW polskich rodzin mieszkających w tych mieszkaniach mogło być na swoim - NIE BĘDZIE!

...ZIEMIĘ!

• Ziemia, którą uprawiasz w dzierżawie wieczystej, mogła być Twoja - **NIE BĘDZIE**, a po wejściu Polski do Unii Europejskiej zgodnie z jej prawem wróci do poprzednich jej właścicieli

• Dom, który sam zbudowałeś na działce dzierżawionej wieczyste, mógł być Twój wraz z tą działką – po wejściu do Unii Europejskiej **MOŻE NIE BYĆ TWÓJ.**

• 3,6 miliona hektarów ziemi mogło stać się bezpłatnie własnością polskich rolników - **NIE STANIE SIĘ.**

...**POLSKIE ZAKŁADY!**

Polskie zakłady o wartości księgowej przekraczającej 20 miliardów zł poprzez bon uwłaszczeniowy mogły być w rękach Polaków - **NIE BĘDĄ**

➤ **31 SIERPNIA** - Międzyzakładowy Komitet Strajkowy i Komisja Rządowa podpisują porozumienie o powstaniu wolnych związków. Do ostatniej chwili kwestią sporną było zwolnienie aresztowanych działaczy opozycyjnych. Pod groźbą kontynuowania strajku, rząd zagwarantował, że następnego dnia wszyscy zostaną zwolnieni.

1 WRZEŚNIA - Gdański MKS przekształcił się w MKZ - Międzyzakładowy Komitet Założycielski nowych związków zawodowych.

3 WRZEŚNIA - podpisano porozumienie w Jastrzębiu. Potwierdzono w nim ustalenia gdańskie. Rozpoczęły się strajki w Zabrze, Gliwicach, Katowicach i Bytomiu. Górnicy domagali się gwarancji, że obejmie ich jastrzębskie porozumienie.

4 WRZEŚNIA - w Ursusie powstaje Samorządny Związek Zawodowy „Mazowsze”, który potem przekształcił się w Region Mazowsze NSZZ „Solidarność”.

17 WRZEŚNIA - do Gdańska przyjechali delegaci niezależnych związków z całego kraju. Mecenas Jan Olszewski zaproponował, by wszystkie związki zarejestrować jako jeden, a Karol Modzelewski wymyślił nazwę NSZZ „Solidarność”. Na czele związku stanął Lech Wałęsa.

24 PAŹDZIERNIKA - NSZZ „Solidarność” zostaje zarejestrowany w sądzie.

20 LISTOPADA - w lokalu MKZ Regionu Mazowsze mi-

→ Milicja przeprowadziła rewizję. Znalaziono dokument „Uwa-

gi o dotychczasowych zasadach ścigania uczestników nielegalnej działalności antysocjalistycznej”. Dzień później aresztowano pracownika poligrafii MKZ Jana Narożniaka i podejrzanego o przekazanie dokumentu pracownika prokuratury Piotra Sapetło. Związek zapowiada protest. 26 listopada obaj zostają zwolnieni.

GRUDZIEŃ - odbył się pierwszy publiczny pokaz filmu o Sierpniu - „Robotnicy '80” Pod Stoczną Gdańską odsłonięto pomnik Ofiar Grudnia 70.

1981

STYCZEŃ - rolnicy strajkują, domagając się rejestracji Rolniczej „S”. Milicja zmusza okupujących Urząd Miasta w Ustrzykach Dolnych do opuszczenia budynku.

LUTY - na XXVI Zjeździe KPZR w Moskwie Leonid Breżniew stwierdził, że w „bratniej Polsce” może dojść do kontrrewolucji. Ale nie opuścimy sojuszników - zapowiedział,

MARZEC - w połowie miesiąca wojska Układu Warszawskiego rozpoczęły manewry „Sojuz '81”. W Bydgoszczy doszło do konfliktu „S” z milicją. Podczas sesji Wojewódzkiej Rady Narodowej nie dopuszczono do głosu związkowców. Trzej - Jan Rulewski, Mariusz Łabentowicz i Michał Bartoszcze - zostali pobici.

27 MARCA - „S” organizuje 4-godzinny strajk ostrzegawczy w całym kraju,

29 MARCA - podczas IX Ple-

mgr Włodzimierz Mach, doradca ekonomiczny ZR

a prywatnie „emeryt starego portfela”

Kto zabrał emerytom? czyli fałszywi obrońcy z SLD

6 września br. Przewodniczący SLD Leszek Miller udzielił wywiadu p. Jeneralskiemu, dziennikarzowi prowadzącemu w TVP 1 program „Monitor Wiadomości”. W wywiadzie tym wystąpił w roli „zdecydowanego obrońcy emerytów i rencistów”.

Przypatrzmy się zatem jak naprawdę wyglądała waloryzacja świadczeń emerytalno-rentowych za rządów koalicji SLD-PSL, która doszła do władzy w październiku 1993 r.

Obowiązywała wówczas ustawa z dn. 17.10. 1991 r. „O rewaloryzacji emerytur i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw” (Dz.U. nr 104/91 poz. 450 z późn. zm.), którą uchwalił wybrany w 1991 r. Sejm RP – tzw. „Sejm kontraktowy”, w którym komunistów mieli 2/3 posłów, a który wcale nie kwapił się do jej uchwalenia. W związku z tym, że ustawa ta miała obowiązywać tylko do 31.12.1993 r., nowowybrany sejm ustawą z dn. 2.12.1993 r. (Dz. U. Nr 127/93 poz. 583) przedłużył jej ważność na czas nieokreślony (od 1.08.1994 r. Miała wejść w życie nowa ustawa regulująca całokształt spraw emerytalno-rentowych). Równocześnie, z uwagi na to, że art. 36 ustawy budżetowej na r. 1993 (Dz.U. nr 14/93 poz. 64) wprowadzono kontrowersyjny zapis, że w 1993 r. baza do ustalenia zrewaloryzowanej emerytury i renty ulega obniżeniu do wysokości 91% przeciętnego wynagrodzenia, bardzo szybko, bo już ustawą z dn. 10.12.1993 r. „O zmianie niektórych ustaw dotyczących zaopatrzenia emerytalnego” (Dz.U. nr 129/93 poz. 602) wprowadzono zapis:

• w art. 4 ust. 4 pkt b stwierdza się (cytuje): „2. Ustalenie wysokości zrewaloryzowanej emerytury i renty następuje przez jej obliczenie od kwoty wynoszącej od dnia **1.01.1994 r. 91% przeciętnego wynagrodzenia**, a od terminu drugiej waloryzacji w 1994 r. co najmniej 93% tego wynagrodzenia w kwartale kalendarzowym poprzedzającym termin waloryzacji przy zastosowaniu wskaźnika wysokości świadczenia”.

Kto broni, ten zabiera?

Pamiętamy powszechne oburzenie ówczesnej opozycji, gdy rząd Han-ny Suchockiej obniżył **tylko na 1 rok** bazę do 91 % przeciętnego wynagrodzenia. Nic zatem nie stało na przeszkodzie, aby nowa siła koalicyjna rządowa, z liczną grupą posłów OPZZ i wsparciem posłów Unii Pracy, przywróciła pierwotny zapis ustawy z dn. 17.10.1991 r. (100% bazy).

Tymczasem zrobiono coś zupełnie innego – patrz cytaty powyżej. W

→ odniesieniu do terminów obowiązujących wówczas art. 17 ustawy z dn. 17.10.1991 r. stwierdzał, że emerytury i renty podlegają okresowej waloryzacji, jeżeli kwartalny wskaźnik wzrostu przeciętnego wynagrodzenia wynosi co najmniej 110 %. Zatem częstotliwość waloryzacji nie zależała od widzimisię ówczesnego ministra pracy **Leszka Millera** lub **Anny Bańkowskiej** – prezesa ZUS, lecz od zapisów ustawowych. W związku z tym w poszczególnych latach (do 1995 r. włącznie) dokonywano rocznie 2-3 waloryzacji w zależności od wzrostu przeciętnych wynagrodzeń.

Dla przykładu – w r. 1994 przeprowadzono:

- od 1.03. 1994 waloryzację przy przyjęciu bazy na poziomie 91 % przec. wynagr. – w IV kwartale 1993 r. śr. płaca wzrosła o 12,83%
- od 1.06.1994 r. waloryzację przy przyjęciu bazy na poziomie 93 % przec. wynagr. – w I kw. 1994 r. śr. płaca wzrosła o 12,64%
- od 1.12.1994 r. waloryzację przy przyjęciu bazy **również** na poziomie 93 % przec. wynagr. – w III kw. 1994 r. śr. płaca wzrosła o 10,29%

To nie koniec. **Zamrożenia** waloryzacji emerytur i rent na dalsze lata na poziomie **93% bazy** dokonano ustawą z dn. 29.09.1995 r. „O zmianie ustawy o rewaloryzacji emerytur i rent” (Dz.U. nr 138/95 poz. 681), w której wprowadzono perfidny zapis, że w 1996 r. emerytury i renty podlegają waloryzacji poprzez podwyższenie kwoty świadczenia przysługującego w **dn. 31 sierpnia 1996 r.** wskaźnikiem waloryzacji określonym w ustawie budżetowej na r.1996. Natomiast kwota świadczenia przysługującego w dn. 31.08.1996 r. wynikała z ostatniej waloryzacji emerytur i rent według formuły płacowej tj. od 1.12.1995 r. i była obliczona od bazy w wys. 93%

Oto wzór: przeciętna płaca krajowa w III kw. 1995 r. czyli 717,16 zł × 93% = 666,96 zł × wskaźnik wysokości świadczenia ustalony indywidualnie dla każdego emeryta/rencisty w decyzji ZUS.

Kto starał się wyrównać

Co prawda ww. ustawa przewidywała (art. 1 ust. 1 b) podwyższenie bazy o 1% w każdym terminie waloryzacji aż do osiągnięcia kwoty bazowej równej 100%. Lecz, jak wynika z powyższego, nie dotyczyło to osób, które przeszły na świadczenie do 31.08.1996 r. W związku z tym, a także na skutek szybszego od inflacji wzrostu przeciętnego wynagrodzenia, a przede wszystkim w wyniku likwidacji ustawą z dn. 29.09.1995 r. indywidualnego dla każdego emeryta i rencisty wskaźnika wysokości świadczenia (tj. procentowego stosunku kwoty świadczenia do kwoty bazowej) co roku tworzą się „nowe stare portfele” emerytów i rencistów. Najbardziej „stary portfel” objął osoby, które odeszły na emerytury i renty przed 1 września 1996r.

Oto przykład: pracownik odchodzący na emeryturę we wrześniu 1997 r. miał ustalone świadczenie od bazy na poziomie 96 % przeciętnego wynagrodzenia. Osiągnięcie 100% bazy miało nastąpić w r. 2001, ale w wyniku inicjatywy ustawodawczej koalicji AWS-UW nastąpiło od 1.01.1999 r. (art. 19 ustawy z dn. 17.12.1998 r. „o emeryturach i rentach z

→ num KC PZPR wydano oświadczenie, że „S” działa

niezgodnie ze statutem, a celem jej działania jest „sianie nieufności do partii i władz państwowych”.

30 MARCA - rząd podpisuje z „S” porozumienie, w którym ubolewa z powodu zajęć bydgoskich.

KWIECIEŃ - wywiad amerykański do niósł, że wojska radzieckie stacjonujące w ZSRR, NRD i Czechosłowacji skoncentrowały się wokół polskich granic.

MAJ - sąd zarejestrował NSZZ RI „S”.

13 MAJA - zamach na życie papieża Jana Pawła II na placu św. Piotra w Rzymie,

27 MAJA - na festiwalu filmowym w Cannes „Złotą Palmę” otrzymał film Andrzeja Wajdy „Człowiek z żelaza”.

28 MAJA - umiera prymas Polski Stefan kard. Wyszyński.

CZERWIEC - KPZR strofuje PZPR za „ustępstwa pod wpływem wewnętrznej kontrrewolucji”. Wicepremier Mieczysław Rakowski zapewnia, że limit kompromisów został wyczerpany.

W Lublinie zbezczeszczone pomnik Armii Radzieckiej. Wałęsa uznał incydent za prowokację. W Warszawie rozpoczął się proces przywódców KPN oskarżonych o przygotowania do obalenia przemocą ustroju PRL.

LIPIEC - rząd zmniejsza przydział mięsa na kartki i podnosi ceny żywności. W wielu miastach Polski odbywają się „marsze gło-

→ dowe" kobiet.
5-10 WRZEŚNIA - w Gdańsku rozpoczyna się I Krajowy Zjazd Delegatów „S”. Bierze w nim udział prawie tysiąc delegatów, reprezentujących 9,5-milionowy związek.

16 WRZEŚNIA - rząd oświadcza, że „S” łamie wszystkie porozumienia. KPZR domaga się, by polskie władze podjęły „zdecydowane i radykalne kroki” **7 PAŹDZIERNIKA** - II tura Zjazdu „S”.

18 PAŹDZIERNIKA - nowym I sekretarzem PZPR zostaje Wojciech Jaruzelski. Partia stwierdza, że „istnieje zagrożenie bytu narodowego i bezpieczeństwa państwa.”

28 PAŹDZIERNIKA - jednogodzinny strajk ostrzegawczy w całym kraju.

27-28 LISTOPADA - na VI Plenum KC PZPR Wojciech Jaruzelski mówi: „Czy określenie kontrrewolucja budzi jeszcze wątpliwości? Czasu mamy coraz mniej, by zatrzymać bieg niebezpiecznych zdarzeń”. Zapowiedziano przedłożenie Sejmowi projektu ustawy o specjalnych pełnomocnictwach dla rządu.

2 GRUDNIA - jednostki MO za pomocą helikoptera i sprzętu bojowego pacyfikują Wyższą Oficerską Szkołę Pożarniczą, w której odbywał się strajk okupacyjny. Odcięto także połączenia telefoniczne siedziby Regionu Mazowsze.

5-6 GRUDNIA - Region Mazowsze ustala, że 17 grudnia w Warszawie odbędzie się wiec protestacyjny.

11-12 GRUDNIA - w Gdańsku obraduje Komisja Krajowa →

▷ FUS” Dz.U. nr 162/98 poz. 1118), lecz także objęło tylko pracowników odchodzących na emeryturę lub rentę od 1.01.1999 r.

Falszywy rok pod znakiem Millera

Jednak najciekawszy z punktu problemu waloryzacji emerytur i rent był rok 1997, w którym po raz pierwszy w pełni zadziałały nowe zasady waloryzacji ww. świadczeń. Po „chudym” roku 1996 (tylko jedna waloryzacja!) w 1997 r. dokonano aż trzech waloryzacji:

▷ Pierwsza nastąpiła w marcu 1997 r. (a nie np. w listopadzie 1996 r.), gdyż w budżecie na 1996 r. przyjęto prognozowany wskaźnik inflacji wysokości zaledwie 14,2% przy rzeczywistej inflacji w wys. 19,9%

▷ Drugą waloryzację przewodniczący SLD Leszek Miller chciałby puścić jak najszybciej w niepamięć. Wprowadzając bowiem od 1.01.1996 r. nowe przepisy w tym zakresie „zapomniano” o realizacji zobowiązań wynikających z ustawy z 17.10.1991 r. Jak to wyglądało? Otóż w IV kw. 1995 r. nastąpił w stosunku do III kw. 1995 r. wzrost przeciętnego wynagrodzenia aż o **17,4%**. **Zatem w marcu 1996 r. powinien nastąpić wzrost o taki procent świadczeń emerytalno-rentowych. Ale nie nastąpił! Powinno to dokonać się przez podwyższenie bazy z 666,96 zł do 783,14 zł (93%) i dopiero od tej bazy powinny być naliczane świadczenia wg znanej już nam formuły inflacyjnej. O tym jednak towarzysze z SLD i PSL zapomnieli.**

Dopiero Trybunał Konstytucyjny w swoim orzeczeniu uznał brak waloryzacji za IV kw. 1995 r. za niezgodny z konstytucją, ale jednak bez podania wysokości koniecznej waloryzacji, co skłoniło ówczesnych towarzyszy rządzących do przeprowadzenia w lipcu 1997 r. dodatkowej waloryzacji. Tu postąpili oni prawdziwie „sprawiedliwie i po gospodarstwu” zwiększając od 1.06.1996 r., zamiast od 1.03.1996 r., emerytury i renty aż o...2,8% i to, jak podkreślano w mediach, z odsetkami.

I co? Ta jawna manipulacja spowodowała zahamowanie wzrostu świadczeń emerytalno-rentowych „starego portfela” co najmniej o 30% w stosunku do obecnie otrzymywanych. I to z tendencją do dalszego pogłębiania się tej niesprawiedliwej różnicy.

To nie wszystko. Za rządów koalicji SLD-PSL najniższa skala podatkowa była wyższa od obecnej – 21% w stosunku do obecnych 19%. Czy to wymaga dalszych komentarzy?

W tej sytuacji bardzo zastanawiające (i wiele mówiące!) jest stanowisko Aleksandra „prezydenta wszystkich Polaków”, który zawetował ustawę z dn. 16.12.1997 r. „O waloryzacji niektórych uposażeń, emerytur i rent...”, która dotyczyła tzw. emerytur mundurowych, a szczególnie pobierających wysokie świadczenia byłych funkcjonariuszy komunistycznego reżimu. UB-ocy i ZOMO-wcy mogą więc spać spokojnie. ↘

Przedstawione tu dane są jasne dla każdego umiającego liczyć Polaka. Jeśli dodamy je do zawetowania ustawy uwłaszczeniowej, jasne jest czyj naprawdę Prezydent Kwaśniewski. I poważnie zastanowić się przy oddawaniu głosu!

x) W związku z tym wrotem p. Kalisza zapytuję zatem: czyby p. Prezydent „sterował dezerą”: chroni awanturę swoje i tylko swoje!?

O. Hubert Czuma SJ

Jerzy Giedroyc odszedł do wieczności

Któż z Polaków drugiej połowy XX wieku nie słyszał o Jerzym Giedroycu? Cała elita umysłowa Polski wiedziała doskonale, że istnieje pismo „Kultura”. Z dodatkiem „paryska”. Bo tych „kultur” w ubiegłym półwieku było sporo. Ale - ta Giedroyciowa była jedna i od samego początku w okupowanej przez Sowieców Polsce wywoływała tylko dwa uczucia: wściekłości u polskojęzycznych służalców moskiewskich, oraz uczucie radości, że jest, że można ją z pożytkiem czytać „od deski do deski”. Tak byliśmy, zwłaszcza młodzi Polacy, chłonni na jej przesłanie. Wiadomo było, że w tej książkowej „Kulturze” komunizmu się nie chwali, że tam - ze względu na Redaktora i innych piszących - ludzi przedwojennej Polski (Juliusz Mieroszewski, Gustaw Herling-Grudziński, Józef Czapski, Andrzej Bobkowski, Witold Gombrowicz) - znajdziemy klimat II Rzeczypospolitej. Niepodległej.

Sam Giedroyc pisał niewiele. Szukał i gromadził tych, którzy byli tej samej proveniencji duchowej. Nie zawsze zgadzali się z nim. Pisał Stefan Kisielewski, że kłócili się z Giedroyciem „o wszystko”. Ale to nie przeszkadzało w służbie Polsce, to było najważniejsze.

Co trzeba wiedzieć z jego życiorysu? Urodził się w Mińsku Litewskim w 1906 roku. Jako 14-letni chłopiec zgłosił się do wojska polskiego jako ochotnik, gdy bolszewicy chcieli Polskę zniszczyć ostatecznie. W 1991 napisał, że dla niego najwybitniejszym Polakiem był hetman Stanisław Żółkiewski (warto przypatrzeć się tej historycznej postaci). W latach trzydziestych wydawał gazetę „Bunt Młodych”, która później przyjęła nazwę „Polityka”. 5 tysięcy nakładu. W 1939 przeszedł z Polakami do Rumunii, pomagał polskim dyplomatom, poczem wstąpił do armii polskiej na Bliskim Wschodzie i walczył pod Tobrukiem. Później w armii Andersa kierował wydziałem czasopism i wydawnictw. Był naczelnym „Orła Białego”, „Żołnierza Polskiego”. W 1947 założył w Rzymie (z Herlingiem-Grudzińskim) Instytut Literacki, który zaczął wydawanie „Kultury”. Przeniósł się do Paryża i tam zaczął od 1962 wydawać słynne „Zeszyty historyczne”, czyli kompletował dokumenty najnowszej polskiej historii. Przez całe swe życie dał poznać swym czytelnikom nieustającą i rosnącą troskę o Polskę. Troskę z miłości do Narodu pochodzącą. On żył sprawami Polski. Był prawdziwym politykiem - teoretykiem, nieustannie zachęcającym do pracy dla Polski. Jego stałe „chodzenie” koło polskich spraw wpływało z najlepszych uczuć jego serca.

Ale jednocześnie wielu drażnił. Zaraz po wojnie zaczął dawać wyraz przekonaniu, że Wilno powinno już na zawsze przypaść Litwie, a Lwów - Ukrainie. Wynikało to z przeświadczenia, że Litwa, Białoruś, Ukraina mają być niepodległe. I że w ten sposób będziemy razem z nimi przeciwstawiać się hegemonii rosyjskiej. Chyba dlatego przybywali do niego pod Paryż pisarze - myśliciele z Rosji, Ukrainy, Czechosłowacji, czy Litwy. →

→ wa NSZZ „S”. Związkowcy postanawiają wznowić rozmowy z rządem, gdy ten wyrzeknie się „planów działania przemocą przeciw narodowi”.

13 GRUDNIA - dekretem datowanym 12 grudnia Rada Państwa wprowadziła w Polsce stan wojenny. Ukonstytuowała się Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego. Zawieszono działalność wszystkich organizacji i stowarzyszeń. Internowano tysiące działaczy „S”.

14 GRUDNIA - zaczęły się strajki okupacyjne w wielu zakładach. W nocy wojsko i ZOMO zaczęły pacyfikację części z nich. **16 GRUDNIA** - oddziały ZOMO zaatakowały strajkującą kopalnię „Wujek” w Katowicach. Od kuł zginęło 9 górników. Czołgi staranowały bramę Stoczni Gdańskiej. Na ulicach przez dwa dni trwały starcia z ZOMO.

23 GRUDNIA - rozbito strajk okupacyjny w Hucie Katowice. Prezydent USA Ronald Reagan ogłosił decyzję o sankcjach ekonomicznych wobec Polski.

24 GRUDNIA - zakończył się strajk okupacyjny w kopalni „Ziemowit”. Zaczęły się procesy strajkowych przywódców.

28 GRUDNIA - zakończył się ostatni strajk okupacyjny w kopalni „Piast”.

1 MARCA 1982 - według informacji podanej przez ministra spraw wewnętrznych Czesława Kiszczaka od 13 grudnia 1981 r. internowano blisko 6700 osób. Do końca lutego osadzonych w obozach przebywało około 4100 osób.

Oczywiście z Polski, zwłaszcza po 1956 roku przybywali ludzie łaknący wsparcia duchowego.

W ostatnim dziele swego życia „Autobiografia na cztery ręce” opisał zarys swojej wizji Polski: „*Dzieje Polski cechuje stała tendencja do osłabiania władzy wykonawczej: słynne pacta conventa, anarchizyczna złota wolność, liberum veto. Przede wszystkim powinniśmy zmienić mentalność narodu. Wymaga to wzmocnienia władzy wykonawczej oraz kontroli sprawowanej nad nią przez Sejm. Wymaga to przebudowy systemu parlamentarnego, by wyeliminować zeń partyniactwo i prywatę. Wymaga wprowadzenia rządów prawa i nieustępliwej walki z korupcją we wszystkich jej postaciach i odmianach. Wymaga prasy zarazem wolnej i przepojonej poczuciem odpowiedzialności. Wymaga rozdziału Kościoła od państwa. Wymaga poszanowania praw naszych mniejszości narodowych. Jest to ogólny zarys mojej wizji Polski, o której realizację walczyłem całe życie.*”

W ostatnich latach zarzucano mu zbyt zbliżenie do komunistów zwłaszcza popieranie obecnego prezydenta. Giedroyc odpowiadał parafrazą Piłsudskiego: „Jak nie ma lepszego materiału, należy grzebać w tym, który jest”. Nie wierzył w powrót komunizmu - po zwycięstwie Kwaśniewskiego. Uważał to za zwykłą demagogię. „Nie ma powodu by kwestionować socjal-demokratyczne przekonanie Kwaśniewskiego” pisał w 1995 r.

Niestety, my widzimy komunistów na codzień. Dziś się konsolidują. Ich ideologia jest taka, że dla utrzymania się przy władzy nie cofną się przed niczym, także przed Targowicą - nową. A przecież Rosja od 3 (słownie: od trzech) wieków daje Polsce chwilę „wytchnienia”, by uderzyć na nas i zniewolić z jeszcze większą precyzją!

Nie jest też dla nikogo tajne, że Giedroyc „zajmował nieufne stanowisko wobec Kościoła Katolickiego i jego hierarchów” (Krzysztof Masłoń) Stąd - Kardynał Wyszyński krytykował niekiedy publicznie poglądy „Kultury”. Ten temat wymaga jednak osobnego opracowania.

Trudno zaglądać Giedroyciowi do serca. Jakkolwiek by jednak nie było - BÓG na pewno nagrodzi mu jego miłość do Polski. Jego wielką miłość w służbie Polsce. I nie tylko.

Odszkodowania za wypadki przy pracy

Od 14 września 2000 r. kwoty jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wynoszą:

- **371,30 zł** za każdy procent uszczerbku na zdrowiu, nie mniej jednak niż 1388,90 zł z tytułu doznania stałego lub długotrwałego uszczerbku,
- **6874,40 zł** z powodu orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji,
- **371,30 zł** za każdy procent uszczerbku na zdrowiu z tytułu jego zwiększenia,
- **34.352,40 zł**, gdy do odszkodowania uprawniony jest mąż lub dziecko zmarłego, oraz 6874,40 zł z tytułu zwiększenia odszkodowania przysługującego na drugiego i każdego następnego uprawnionego.
- **17.204,70 zł**, gdy do odszkodowania uprawnieni są tylko inni członkowie rodziny niż mąż lub dzieci zmarłego, oraz 6874,40 zł z powodu zwiększenia odszkodowania na drugiego i każdego następnego uprawnionego,
- **6874,40 zł**, gdy do odszkodowania równocześnie z małżonkiem lub dziećmi zmarłego uprawnieni są inni członkowie rodziny; każdemu z nich przysługuje ta kwota niezależnie od odszkodowania przysługującego małżonkowi i dzieciom.

(Podstawa informacji: obwieszczenie ministra pracy i polityki społecznej z 6 września, opublikowane w M. P. nr 27 z 14 września, pod poz. 552.)

Z PRAC KK

KOMUNIKAT

19 września 2000 r. w Gdańsku odbyło się posiedzenie prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”.

Członkowie prezydium oraz Zespołu Polityki Przemysłowej spotkali się z Ministrem Skarbu Państwa a Andrzejem Chronowskim. Omówiono m.in. sy-

tuację w Narodowych Funduszach Inwestycyjnych, kwestie przekształceń własnościowych w niektórych gałęziach przemysłu (cukrownictwo, energetyka, farmaceutyczny, mięsny i inne) oraz politykę MSP wobec zawieranych tzw. pakietów socjalnych i nowelizacji ustawy komercjalizacyjnej.

Prezydium KK postanowiło zwrócić się do premiera Jerzego Buźka o wycofanie z parlamentu rządowego projektu ustawy o zasadach wzrostu wynagrodzeń w przedsiębiorstwach państwowych i spółkach z udziałem Skarbu Państwa, którego rozwiązania NSZZ „Solidarność” zaopiniował negatywnie jeszcze w lipcu br. Jednocześnie do prezydium Klubu Parlamentarnego AWS skierowano pismo z prośbą o odrzucenie tego projektu w pierwszym czytaniu, jeżeli rząd sam go nie wycofa.

W stanowisku dotyczącym określenia wysokości składki do Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na rok 2001 prezydium KK rekomendowało przedstawicielowi związku w Radzie FGŚP głosowanie za projektem rozporządzenia Ministra właściwego ds. Pracy, w którym wysokość składki ustalono jako 0,1 proc. podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.

Podczas posiedzenia omówiono także projekt porządku obrad Komisji Krajowej zaplanowanych na 26 września br. w Gdańsku.

Wysłuchano również relacji ze zjazdu Szwedzkiej Konfederacji Związków Zawodowych (LO) oraz buda-peszteńskiej konferencji związków zawodowych Europy Środkowej i Zachodniej na temat szarej strefy i pozyskiwania członków.

+ Jan Chrapek Biskup Radomski

ŚLAD NAJWYŻSZEGO

DOBRA (cz.III)

LIST PASTERSKI BISKUPA RADOMSKIEGO
NA TEMAT DOBRA WSPÓLNEGO
Radom 26 sierpnia 2000 r.

II. POJMOWANIE DOBRA WSPÓLNEGO W NAUCZANIU KOŚCIOŁA OD ŚW. AUGUSTYNA DO PAWŁA VI

3. O konieczności podporządkowania własności prywatnej zasadzie dobra wspólnego i powszechnego przeznaczenia dóbr nauczali Ojcowie i Doktorzy Kościoła, św. Augustyn, od którego zaczyna się w chrześcijaństwie rozwój idei dobra wspólnego, pisał: *Proś o tyle, ile ci [Bóg] użyczy, a z tego weź, ile wystarczy. Reszta, która bezużytecznie leży, dla innych jest czymś koniecznym. Rzeczy zbędne dla bogaczy są konieczne dla biedaków. Trzyma się cudze rzeczy, kiedy trzyma się rzeczy zbędne (Enarr. in Ps. 147,12). Biskup Hippony określił dobro wspólne formułą: pokój i uporządkowana zgoda. Św. Grzegorz Wielki zaś nauczał: powinniśmy dzielić z bliźnimi nie*

tylko wszelkie rzeczy zewnętrzne i mniej niezbędne, lecz także i te naprawdę niezbędne dla nas (Homiliae in Ev., homilia XX, 11). Izydora z Sewilli uważał natomiast, że zabezpieczenie ogólnego pożytku obywateli jest elementarnym zobowiązaniem ciążyącym na ustawodawstwie państwowym.

4. Wnikliwą refleksję na temat dobra wspólnego znajdujemy u św. Tomasza z Akwinu. Wszystkie byty stworzone — wykazywał św. Tomasz — zajmują z racji przypadkowości swojego istnienia sobie właściwe miejsce w porządku istnienia, uczestnicząc w Dobru Najwyższym, będącym najwyższym dobrem wspólnym. W konsekwencji dobrem wspólnym jest ład i doskonałość stworzonego przez Boga wszechświata, z którego pojedyncze byty

➤ czerpią swoje dobro na prawach uczestnictwa. Kolejną treścią kryjącą się pod pojęciem dobra wspólnego jest — według Tomasza — porządek społeczny, wokół którego organizują się wspólne działania ludzi dążących do osiągnięcia własnego szczęścia, oraz doskonałość ludzkiej natury, będącej wypadkową doskonalącej się i osiągającej swą pełnię społeczności.

5. Pojęcie dobra wspólnego w znaczeniu społecznym podjął i rozwinął Leon XIII w encyklice „*Rerum novarum*”. Papież uważa zasadę dobra wspólnego za *pierwsze i ostatnie po Bogu prawo w społeczności*. Stwierdza też, że *jakkolwiek wszyscy bez wyjątku obywatele winni się przyczyniać do dobra wspólnego, którego część znów w sposób naturalny wraca do jednostek, lecz robią to nie w ten sam sposób i nie w tym samym stopniu* (*Rerum novarum*, 27), 10

6. W pięćdziesiątą rocznicę „*Rerum novarum*” Pius XII wygłosił jubileuszowe przemówienie, w którym m.in. powiedział: *Ochrona nietykalnej sfery życiowych praw i obowiązków ludzkiej osobowości oraz podtrzymywanie jej rozwoju — oto istotne zadanie władzy publicznej. Takie jest właściwe znaczenie strzeżonego przez nią prawdziwego do-*

bra wspólnego. Papież rozszerza pojęcie dobra wspólnego na cały glob ziemski, wprowadzając w ten sposób kategorię międzynarodowego dobra wspólnego. Pius XII wskazuje ponadto, że istotny, a nawet najcenniejszy, składnik dobra wspólnego stanowią prawa osoby ludzkiej. Wynika z tego, że *prawa człowieka nigdy nie mogą być odstępowane na rzecz dobra wspólnego*.

7. Również Jan XXIII istotę dobra wspólnego upatruje w prawach człowieka. W encyklice „*Mater et Magistra*” określa dobro wspólne jako *całokształt takich warunków życia społecznego, w jakich ludzie mogą pełniej i szybciej osiągnąć własną doskonałość* (nr 65). Papież podkreśla, że dobro wspólne dotyczy każdego człowieka i całego człowieka we wszystkich jego wymiarach. A zatem *rządzący państwem winni dążyć do osiągnięcia tego dobra stopniowo przy zastosowaniu właściwych metod w taki sposób, aby zachowując ściśle słuszny porządek rzeczy dawali obywatelom dostęp nie tylko do dóbr materialnych, lecz i duchowych* (*Pacem in terris*, 57).

8. Sobór Watykański II podejmuje nauczanie Jana XXIII, kiedy stwierdza: *Wspólne dobro społeczeństwa, będące ogółem*

takich warunków życia społecznego, w których ludzie mogą pełniej i łatwiej osiągnąć własną doskonałość, polega głównie na przestrzeganiu praw i obowiązków osoby ludzkiej (*Dignitatis humanae*, 6). Zasada dobra wspólnego obejmuje zatem prawa i obowiązki osoby, jak również ogół warunków, które z jednej strony uprawniają i zobowiązują państwo do działania, z drugiej jednak ograniczają państwo.

9. Paweł VI w encyklice „*Populorum progressio*” wskazuje, że dążenia jednostek do dobra tworzą mozaikę elementów nadających koncepcji dobra wspólnego współczesny kształt, który można określić następująco: *uwolnić od nędzy, zapewnić sobie środki do życia, zdrowie i stałe zatrudnienie, zdobyć pełniejszy udział w odpowiedzialności, wyzwolić się od ucisku i warunków obrażających godność człowieka, zdobyć lepsze wykształcenie; jednym słowem — więcej robić, więcej umieć i więcej mieć, ażeby więcej znaczyć* (*Populorum progressio*, 6).

BIULETYN INFORMACYJNY
NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"
ZIEMIA RADOMSKA
26 - 600 Radom
ul. Traugutta 52
tel. 36 25161, fax 36 238 04
Redakcja: Paweł PODLIPNIAK
tel. 360 - 03 - 38
Skład: M.W.

Wykonano przy użyciu sprzętu z dotacji
Instytutu Wolnych Związków Zawodowych AFL-CIO
ogzemplarz bezpłatny